

boodschapper. Wat hij aan weten van feiten, weten in wijsheid en weten in beelden draagt, zal hij geven. Hij zal daarmee zichzelf in het woord bevrijden en zichzelf verlossen. Maar voor hij zich overgeeft, zoals tallozen van ons zich blindelings storten in de reddende koorts van het werk, voor Mattheus zich daaraan overgeeft, hoort hij de Stem. Hij wacht, de hand stekt. En daarin is het groote dramatische moment. Hij luistert. In den ijverigen boodschapper, in den vlijtigen geschiedschrijver ontwaakt de spanning van het luisteren. Door zijn eigen stemrijke bewogenheid heen hoort hij de Stem, voelt hij de aanraking van de scheppende kracht, die zijn manlijke, robuuste lichaamelijkheid sidderend doortrilt. Als uit een andere wereld komt het zachte gelaat van Titus naast hem. Doorschijnend, bleek, afgemat van het aardse leven, maar licht en onvervaard, gedreven door de boodschap. Het is de gestalte der bezieling en der inspiratie, die den arbeid glans en gloed zal geven. Het is de arbeid, die ontwaakt door een stem, waarin hij voor het eerst de boodschap hoort van de hogere opdracht. Het is de geestelijke inblazing. De stem is de gearticuleerde geest. Het is slechts de overdracht, waarin de verbinding van den mensch tot stand komt met de innerlijke krachten, die hem aan zijn noodlot kunnen onttrekken. In dit luisteren naar de binnenste stem van het leven, geeft het beperkte en onderworpen menschelijke zelf zich over aan het wijdere en algemeene, aan het groote verband, waarin hij zichzelf als deel van het Al zal terugvinden. In het luisteren ontstaat de oplossende zuiverheid. Troebel en donker zijn de emoties. Er was geen uitzicht, geen doorzicht in dezen hartstochtelijken Mattheus. Er was de onweerszwangere duisternis van een geladen gemoed. Maar de zachte hand op zijn schouder en de muziek van de geestelijke inblazing verbinden de drift en de vaart van zijn werk aan het onverwoestbare werk van den geest.

A. M. Hammacher